Confederation of Finnish Industries

19.9.2022

Kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetusehdotus

Elinkeinoelämän keskusliitto pitää ehdotettua kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaa asetusehdotusta tervetulleena. Se on tärkeä askel kohti kiertotaloutta Euroopassa ja epäilemättä mahdollistaa ilmasto- ja muiden kestävyystavoitteiden saavuttamista. On tärkeää sopia yhteisistä kestävien tuotteiden ekologisen suunnittelun periaatteista EU:n markkinoille saatettavien tuotteiden elinkaaren ilmasto- ja ympäristöjalanjäljen pienentämiseksi.

Asetuksen on tarjottava vakaat puitteet ja samalla noudatettava teknologianeutraaliuden perusperiaatetta, jotta varmistetaan monipuoliset teknologiavaihtoehdot kestävän suunnittelun vaatimuksiin ja materiaalitehokkuuteen liittyviin valintoihin.

On toisaalta huolestuttavaa, että asetusehdotuksessa esitetyt toimet asettavat nykyistä enemmän pakollisia vaatimuksia tuotteille ja siten yritystoiminnalle. Näiden vaatimusten kustannusvaikutuksia on vaikea arvioida etukäteen.

Suunnitellun digitaalisen tuotepassin tulee luoda todellista lisäarvoa

Digitaalinen tuotepassi voi helpottaa viestintää arvoketjujen välillä ja antaa kuluttajalle mahdollisuuden tehdä kestävämpiä valintoja. Tuemme ajatusta tuotepassin käyttöönotosta EU:ssa tuotetuille ja EU:hun tuotaville tuotteille. On kuitenkin harkittava huolellisesti, millaisia tietoja tuotepassiin tarvitaan. Yrityksen arkaluontoisten tietojen tulee olla oletuksena luottamuksellisia. Tietojen on luotava todellista lisäarvoa, eikä kaikille tuotteille voi olla vakiotuotepassia. Arvoketjun tiedot on päätettävä sektorikohtaisesti tai tuotekohtaisesti, ja sen on perustuttava todelliseen tarpeeseen.

Yrityksille tiedon jakamiseen liittyy oikeudellisia, teknisiä, sopimusperusteisia ja kaupallisia – usein monimutkaisia – näkökohtia. Seurauksena voi olla, että tällaisten näkökohtien perusteella tiettyä tietoa ei voida jakaa. On erittäin tärkeää, että tuotepassiin sisällytettävät tiedot ovat oikeasuhteisia, perusteltuja ja tarkoituksenmukaisia.

EU:n tuotteiden ja kolmansista maista tuotavien tuotteiden tasapuoliset toimintaedellytykset

On vahvistettava EU:n tuotteiden ja kolmansista maista tuotavien tuotteiden tasapuolisia toimintaedellytyksiä. Kaikilta EU:hun tulevilta tuotteita tulee koskea samat suunnittelu- tai uudelleenvalmistusvaatimukset, kierrätettävyyden ja kestävyyden vaatimukset. Tulli- ja markkinavalvontaa on tehostettava. Yhteistyötä tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi ja markkinavalvonnan toteutumiseksi on myös lisättävä EU-maiden välillä.

Tuotteiden vaatimustenmukaisuus

Tulee myös varmistaa se, miten tuotteiden vaatimustenmukaisuus tullaan todentamaan siten, ettei siitä aiheudu kohtuutonta hallinnollista tai kustannustaakkaa yrityksille. Tuotteiden vaatimustenmukaisuuden

varmentaminen ei saa esimerkiksi edellyttää riippumattoman osapuolen suorittamaa verifioimista tai maksullisia sertifiointeja. Yleisesti ekosuunnitteluvaatimukset tulisi ensisijaisesti kohdentaa niihin tuoteryhmiin, joiden ympäristövaikutukset ovat suurimmat ja räätälöidä tuoteryhmille asetettavat pakolliset kriteerit huolellisesti eri tuoteryhmien erityispiirteiden mukaan.

Yritysten mukaan ottaminen kriteerien valmistelutyöhön
Komission asiantuntijaryhmän (Ecodesign forum) nimittäminen

Asiantuntijaryhmän, mukaan lukien osallistujien nimittäminen, toimeksiantojen, tehtävien suunnittelu ja luottamuksellisuutta/avoimuutta koskevat säännöt, ovat keskeisiä tuotekohtaisten delegoitujen säädösten laatimisprosessissa. Lisäksi on keskeistä, että kaikki arvoketjun osapuolet ovat edustettuina asiantuntijaryhmässä, mitä on selvennettävä asetuksessa.

Karoliina Rasi
Senior Adviser
Energy, Climate, Environment, Trade, Circular Economy
Tel. +32476349263 | **karoliina.rasi@ek.fi**